

Indledning

Én sammenhængende Bibel

» **10**, 9, 8, 7, 6 ... – nu!« I tv-studiet tæller en kameramand sekunderne for mig, før jeg skal være med i en direkte udsendelse. I løbet af de næste minutter skal jeg forsøge at forsvare et bibelsk syn på familien. Jeg sætter mig på min stol ved siden af de andre debattører. Programværten henvender sig nu til den eneste tilstedeværende teolog ud over mig og spørger: »Hvilken opfattelse af familien får man ved at læse Bibelen?« Hans svar overraskede mig: »Tja, i Bibelen er der jo alt muligt: polygami, utroskab ...« Denne teolog havde i Bibelen ikke fundet nogen sammenhængende familieopfattelse, men kun forskellige sæder og skikke. Efter debatten gjorde jeg ham opmærksom på, at han brugte Bibelen uansvarligt.

Hvordan mon det forholder sig – kan vi finde en sammenhængende lære i Bibelen, eller er det bare en rodet blanding af fortællinger og formaninger? Gennem hele kirkens historie har teologer og almindelige bibellæsere i al den sammensatte mangfoldighed også fundet

sammenhæng i Bibelen, både litterært og indholdsmæssigt. Det kræver lidt arbejde at grave det frem, men det ligger der helt klart og tydeligt. I denne bog foretager vi en rejse gennem Bibelen fra ende til anden. Vi vil se, hvordan Guds frelsesplan, som til sidst realiseres i Jesus Kristus, er hele Bibelens centrum og røde tråd.

Kristus er hele Bibelens centrum

I Lukasevangeliet kapitel 24 fortælles der om en interessant og for Bibelens sammenhæng afgørende begivenhed. Efter Jesu korsfæstelse og begravelse går to disciple mod byen Emmaus. På vej derhen kommer den opstandne Jesus og slår følge med dem. Mændene kan dog af en eller anden grund ikke genkende Jesus. Under samtalen undrer de sig over, at denne fremmede mand ikke har hørt om de forfærdelige ting, der er sket de seneste dage i Jerusalem. Disciplene er fuldstændig nedbrudte. De havde jo troet, at Jesus var den Messias, der var givet løfte om i Det Gamle Testamente. Men nu var han død på et kors og blevet begravet. Forvirrede var de også. Nogle kvindelige disciple havde nemlig været henne ved Jesu grav og set, at den var tom.

Indtil nu har Jesus lyttet tålmodigt til mændene. Så begynder han at bebrejde dem: »I uforstandige, så tungnemme til at tro på alt det, profeterne har talt. Skulle Kristus ikke lide dette og gå ind til sin herlighed? Og han begyndte med Moses og alle profeterne og udlagde for dem, hvad der stod om ham i alle Skrifterne.« (Luk 24,25-27).

I Jesu ord høres en frustration. Disciplene burde allerede for længst have fattet, at hele Bibelen beretter om Jesus. Desværre fatter mange af hans nutidige disciple det heller ikke. Som centrum i Bibelen står Jesus Kristus foruden alt det, Gud i og med ham har gjort for at frelse mennesket.

Kirkefaderen Augustin udtrykte det med de kendte ord: »Det, der ligger skjult i Det Gamle Testamente, ligger åbent i Det Nye Testamente.« Den frelseshistorie, Gud har givet lovning på og til-lige gennemfører, begynder i Bibelens første kapitler. Dens endelige realisering er beskrevet i Bibelens sidste bog, Johannes' Åbenbaring. I alle de mellemliggende bøger er Guds frelsesaktiviteter undersøgt ud fra forskellige synsvinkler.

Mange billeder af Jesus

Det er ikke tilfældigt, at der i Det Nye Testamente er fire forskellige evangelier. Mindre ville ikke have rakt til at give os en sammenhængende beskrivelse af Jesu person og liv, der er mangesidig nok. Ud over de fire evangelier er der også behov for Apostlenes Gerninger, brevene og Johannes' Åbenbaring. Først da får vi den viden og den meddelelse om Jesus, som Gud ønskede at give os.

Hvad har vi så i Det Gamle Testamente? Der finder vi først og fremmest Messias' – Jesu – komme, person og indsats forudsagt i klare vendinger. Gud lover at sende os Messias. Faktisk lover han igen og igen selv at komme for at frelse sit folk.

Der er også adskillige prototyper eller forbilleder på Jesus i Det Gamle Testamente, f.eks. Moses, Josva og David. Desuden er der nogle begivenheder i Det Gamle Testamente, som har messiansk karakter, såsom Exodus, dvs. Israels folks udfrielse fra slaveriet i Egypten, vandet fra klippen til de tørstende israelitter og ligeledes den manna, der kom som en gave fra himlen under ørkenvandringen. Disse og talrige andre begivenheder er messianske vidnesbyrd.

Også Det Gamle Testaments offerlovgivning foregriber Messias' gerning. Hundredtusinder af gammeltestamentlige dyreofre leder op-

mærksomheden hen på, at der behøves et offer for at sone menneskets synder. Når Jesus kommer, bringer han sig selv som det endelige offer. Efter hans offer er der ikke længere behov for andre ofre.

Endvidere tilpasser Jesus i Det Nye Testamente også egenskaber og navne til sig selv, som i Det Gamle Testamente alene tilhører Gud. Når Gud i Det Gamle Testamente siger om sig selv, at han er israeliternes hyrde, siger Jesus i Det Nye Testamente: »Jeg er den gode hyrde.«

Guds adresse i historien

Messiasprofetierne er som en adresse. En adresse oplyser om en persons hjemsted, som så kan skilles ud fra alle andre steder. Landets og byens navn adskiller det fra andre lande og byer. Gadenavnet gør, at man kan skelne gaden eller vejen fra andre gader i samme by. Nummeret på huset definerer husets beliggenhed i forhold til gadens øvrige huse. I adressen tilføjes måske nærmere specifikationer om adressen, hvis der på forskellige etager er forskellige virksomheder eller familier. Helt konkret skal man også have modtagerens navn med, så man kan skelne personen fra andre mennesker i de samme lokaler. Så kommer posten frem.

På samme måde fik Gud i Bibelen indskrevet navn og adresse på Messias. Evas efterkommer og Abrahams efterkommer adskiller ham fra alle andres efterkommere. »Af Davids slægt« skiller ham fra andre slægter. »Betlehem« specificerer hans fødested i forhold til alle andre vigtige steder osv. Historisk har der kun levet en eneste person, der opfyldte alle messiasprofetierne i Det Gamle Testamente. Når man følger adressen, der er anført i hele Det Gamle Testamente, kommer man kun til én person: Jesus Kristus.

I Det Gamle Testamente er der tillige løfter, som endnu ikke er blevet indfriet, og Det Nye Testamente indeholder endnu flere af dem. Når vi tror på Jesus som verdens Befrier, tror vi på, at han har opfyldt alle løfter vedrørende sit første komme, men vi tror også, at han kommer igen for at opfylde alle løfterne forbundet med hans andet komme.

Messiasprofetierne bliver til virkelighed¹

Det, at Jesu liv på så mange måder opfyldte Det Gamle Testaments profetier om Messias, var for evangelieforfatterne en af de vigtigste grunde til at tro på ham.

	Profeti i GT	Opfyldelse i NT
Messias fødes i Betlehem.	Mika 5,1	Matt 2,1-6; Luk 2,1-20
Messias fødes af en jomfru.	Es 7,14	Matt 1,18-25; Luk 1,26-38
Messias minder som profet om Moses.	5 Mos 8,15, 18-19	Joh 7,40
Messias rider ind i Jerusalem på et æsel.	Zak 9,9	Matt 21,1-9; Joh 12,12-16
Messias afvises af sit eget folk.	Es 53,1,3; Sl 118,22	Matt 26,3-4; Joh 12,37-43; ApG 4,1-12
Messias forrådes af en af sine nærmeste.	Sl 41,10	Matt 26,14-6,47-50; Luk 22,19-23
Messias sættes på prøve og dømmes.	Es 53,8	Luk 23,1-25; Matt 27,1-2
Messias tier foran sine anklagere.	Es 53,7	Matt 27,12-14; Mark 15,3-4; Luk 23,8-10

¹ Medmindre andet nævnes, stammer denne bogs lister og fortegnelser fra bøgerne Nelson's Complete Book of Bible Maps & Charts. Thomas Nelson Publishers, 1996, samt Tyndale Handbook of Bible Charts & Maps. Tyndale House Publishers, 2001. Bogens diagrammer har jeg selv designet med stilistisk hjælp fra Asta Graphics & Design.

	Profeti i GT	Opfyldelse i NT
Fjenderne slår Messias og spytter på ham.	Es 50,6	Matt 26,67; Matt 27,30; Mark 14,65
Messias bliver hånet og bagtalt.	Sl 8-9	Matt 27,39-44; Luk 23,11-35
Messias lider i selskab med forbrydere og beder for sine fjender	Es 53,12	Matt 27,38; Mark 15,27-28; Luk 23,32-34
Messias får eddike.	Sl 69,22	Matt 27,34; Joh 19,28-30
Andre kastede lod om Messias' klæder.	Sl 22,19	Matt 27,35; Joh 19,23-34
Messias' ben knuses ikke.	2 Mos 12,46	Joh 19,31-36
Messias korsfæstes og dør som offer for synderne.	Sl 22,15,17-18; Es 53,5-6, 8, 10-12	Matt 27,31; Mark 15,20-25; Joh 1,29; Joh 11,49-52; ApG 10,43;13,38-39
Messias opstår fra de døde.	Sl 16,10	Matt 28,1-10; ApG 2,22-32
Messias sidder nu ved Guds højre hånd.	Sl 110,1	Mark 16,19

Nu flyver vi, senere kan du gå

I denne bog tager vi på eksprestur gennem Bibelen. Turen er nærmest som en flyrejse fra Første Mosebog til Johannes' Åbenbaring. Vi standser undervejs for nærmere at betragte eksempler på, hvad der siges om Jesus i Bibelens forskellige bøger. På den måde prøver vi at fornemme, hvad Jesus på vejen til Emmaus sagde til sine disciple. Vi vil ikke gå ind i samtlige Bibelens bøger og se på ethvert punkt, der relaterer stil Jesu person og arbejde, og vi skal heller ikke behandle alle relevante punkter i en enkelt bog. Her er blot samlet nogle få eksempler på, hvordan vi kan læse Bibelen og deri søge de steder, der belyser Jesu

person og arbejde. I denne bog flyver vi gennem Bibelen, men senere bør du selv roligt spadsere og gøre holdt for at plukke langt flere af de blomster, vi i denne omgang ikke når at standse ved og fundere over. Hvis denne bog kan inspirere dig til selv at søge og finde Jesus på næsten alle Bibelens sider, har den levet op til sit formål.